

I. SOUTENDAM,
SPECIMEN LITTERARIUM INAUGURALE

CONTINENS

OBSERVATIONES NONNULLAS

IN

HOMERUM ET SCENICOS.

1870

1871

1872

1873

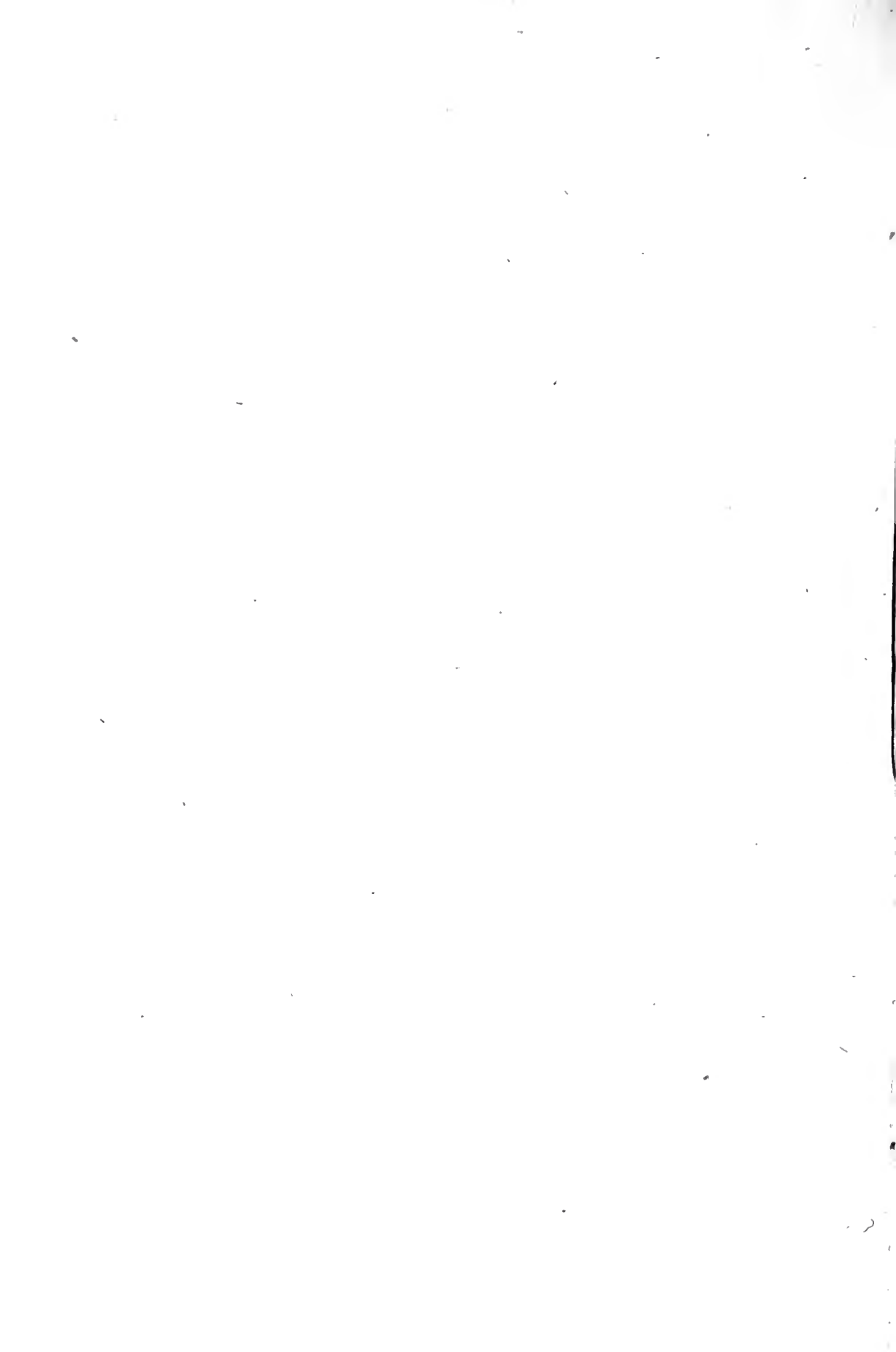
SPECIMEN LITTERARIUM INAUGURALE

CONTINENS

OBSERVATIONES NONNULLAS

IN

HOMERUM ET SCENICOS.

SPECIMEN LITTERARIUM INAUGURALE

CONTINENS

OBSERVATIONES NONNULLAS

IN

HOMERUM ET SCENICOS,

QUOD,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

EX AUCTORITATE RECTORIS MAGNIFICI

SIMONIS VISSERING,

PHIL. THEOR. MAG. LITT. HUM. ET IUR. ROM. ET HOD. DOCT. ET IN FACULT. IUR. PROF. ORD.

ET

NOBILISSIMAE FACULTATIS PHILOSOPHIAE THEORETICAE ET LITTERARUM
HUMANIORUM DECRETO,

Pro Gradu Doctoratus,

SUMMISQUE IN PHILOSOPHIAE THEORETICAE ET LITTERARUM HUMANIORUM
DISCIPLINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

In Academia Lugduno-Batava,

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS,

DEFENDET

IANUS SOUTENDAM,

DELPHENSIS,

IUR. ROM. ET HOD. DOCT.

AD DIEM XII DECEMBRIS A. MDCCCCLV, HORA III—IV.

—G—

LUGDUNI-BATAVORUM,

APUD JAC^m. HAZENBERG CORNELII FIL^m.,

BIBLIOPOLAM.

EX TYPOGRAPHICO J. G. LA LAU.

Parentibus. .

HOMERICA.

Hom. II. 2. 316.

Τὴν δ' ἐλελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχῦτάν.

Locus iam olim a viris doctis varie tentatus, sed, ut mihi videtur, nondum persanatus. Nam licet DAWESIUS pro vitiosa forma δ' ἐλελιξάμενος egregie restituerit δὲ *Φελιξάμενος* ¹⁾, in ultimo huius vers. voc. corruptela latet, quam frustra tollere conatus est vir ille Homericæ linguæ peritissimus sospitatorque optimus. In *Miscell. Crit.* p. 143, (cf. *ibid.* p. 39 seq. in edit. tert. Lips. 1800) postquam de verbo *Φελίσσειν* nonnulla disseruit, sic pergit: "Quod

---

¹⁾ *Φελίσσειν* de serpentium tortu solemne est, teste II. 22. 93 seqq.:

Ὡς δὲ δράκων ἐπὶ χειρὶ ὀρέστερος ἄνδρα μίησι,
βεβρωκῶς κακὰ φάρμακ'.

σμερδαλέον δὲ δίδορκε, *Φελισσόμενος* περὶ χειρῆ.

Ibid. 11. 38 seq.:

αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ

κινάεος *ΦεΦέλικτο* δράκων κ. τ. έ.

„ vero sequitur in eodem versu ἀμφιαχυῖαν plane
 „ portentum est. Principio enim verbum Homericum
 „ est *FιFάχω* (!), non *ιάχω*. Deinde ut *ιάχω* itidem
 „ fuerit, habebimus participium non iam *ιαχυῖαν*
 „ sed *ιάχουσαν*. At praesens-perfectum exinde for-
 „ matur *ΐαχα* atque hinc participium *ιαχυῖαν*. At
 „ prima syllaba non nisi producta; nam hoc postulat
 „ augmenti ratio. Eam vero hic corripimus videmus.
 „ Quid autem si legamus — λάβε *FεFιFαχυῖαν*?
 „ Proferat saltem cui ὑγιέστερον quidquam suppe-
 „ tit.” Recte DAWESIUS vidit voc. ἀμφιαχυῖαν
 duplici vitio laborare, medicinam vero adhibuit
 morbo peiorem. Nam quid, quaeso, sibi vult mon-
 strosa partic. forma *FεFιFαχυῖαν*, portentum pro
 portento, a DAWESIO excogitata? Saniora igitur pro-
 ferenda sunt.

Iam constat voc. ἀμφιαχυῖαν corruptum esse, et
 propter digamma verbi *ιάχειν* ¹⁾, et quia terminatio

---

¹⁾ Non opus erit, opinor, demonstrare hoc verbum, quaeque inde
 derivantur, digamma sibi praefixa habuisse; quamquam non sum
 nescius inter viros doctos de digammatis vi et natura quaestiones
 agitari, quas carminum Homericorum accuratius studium componet.
 LENNEPIUS τῶ *F* consonantis vim non tribuit, quum Hesiod. Theog.
 69: *περὶ δ' Φιαχε γαῖα μέλαινα* scribendum esse censuerit. Simi-
 lem errorem commisit Scut. Herc. 111, ubi οὐδ' *Φιγκελείδην* ferri

partic. in *ῥίαν* repugnat probae quam dicunt temporum derivationi. Nam quod traditur de perfecti secundi particip. a verbo *ῥιάχειν* formato, nihili est nec ullo poëtae confirmatur testimonio, quum voc. *ἀμφιαχυῖαν* nullibi nisi nostro loco occurrat ¹⁾). Genuinae formae sunt *ῥάχων*, *ῥάχουσα*, *ῥαχον*, quae praefixo digammate apud HOMERUM et HESIODUM usurpantur. Quae participii terminatio in Cod. Ambros. lectionis varietate exhibetur, quam vide apud BUTTMANNUM, Scholia in Odyss. p. 589 ²⁾).

Sed ne sic quidem res melius sese habet, nam duplici etiam difficultate premitur. Primum enim, si legimus *ἀμφιῥιάχουσαν*, metrum pessumdat; deinde, quod non minoris est momenti, verbum *ῥιάχειν* nostro loco non convenit. Ad priorem difficultatem removendam olim correctionem proposui;

---

posse videtur viro in critice linguae epicae exercenda peritissimo. Dubitat tamen in annot. ad Scent. Herc. 404, quum scribat: "*ῥιάνη δὲ ῥιαχή?*"

¹⁾ Quae *ἄπαξ εἰρημένα* vocantur vocabula suspecta sunt et plerumque corruptelam arguunt. Cuius rei exempla apud Homerum hic illic obvia, critica ars in diem magis magisque tollere studet et ad suam quaeque formam revocare. Cf. Hom. Il. I. edid. v. GENT, qui in annot. eiusmodi *ἄπαξ εἰρημένα* complura notavit felicique manu emendavit.

²⁾ In Iliad. fragm. Ambros. legitur: "*ἀμφιαχουσαν*"; sed manus posterior suprascriptit *ῥίαν*."

quam CICERONĪ debitam, meliora edoctus falsam esse cognovi. Notum est, CICERONEM nonnullos versus Homericos exercitationis causa Latino sermone expressisse. De Div. 2. 30 Agamemnonis orationem (Il. 2. 299—330) Latinis versibus persecutus, locum nostrum sic convertit:

„Corripuit pullos: quos cum consumeret octo,
 „Nona super tremulo genatrix clangore volabat.”

Quo duce, pro praepos. ἀμφὶ coniiciebam ὑπὲρ
 et versum sic legebam:

Τὴν δὲ Φελιξάμενος πτέρυγος λάβ' ὑπερφιάχουσαν.

Sed quoniam CICERO in Homericis Latine transferendis liberius egisse videtur et mutatio nimis violenta neque probabilis admodum mihi displicebat, oratoris auctoritati parere recusavi, contra ex ipsius poëtae sermone et usu, quae optima emendandi via habenda est, verisimilem lectionem expiscari sum conatus.

Verbum *Φιάχειν*, ut supra dixi, nostro loco est ineptum. Significat: *sonum edere, strepere* ¹⁾). Quae

---

¹⁾ De qua signific. cf. Symb. litt. V. I. p. 140. Apud seriores transitive usurpatur. Vid. PASSOW. cd. quint. in voc. *ιάχω*.

verbi significandi potestas licet non plane a loci sensu abhorrere videatur, tamen aliud verbum exquisitius rei que naturae magis conveniens requiritur. Quod illi, qui Homerica carmina paullo diligentius triverit, statim in mentem veniat necesse est. Exstat autem apud HOMERUM verbum ἀχέειν (ἀχέειν), quod de dolore vel potius de luctu solemne est, inprimis vero in eos cadit, qui suorum cladem vel infortunium lugent. Argumento sint: Il. 9. 567¹⁾; Od. 2. 23 (ἀχέειν); 11. 194; 15. 360²⁾. Compositum autem cum praepos. ἀμφὶ optime nostro loco quadrat. Quemadmodum enim vers. super. ἀμφιποτρῶσθαι dicitur pullorum mater, hîc quoque cum verbo ἀχέειν praep. ἀμφὶ recte iungitur, qua clangor avis circumvolantis significaretur. Nec desunt apud HOMERUM exempla verborum strepitum notantium, quae cum praep. ἀμφὶ sunt composita. Vidd. Il. 12. 160; 21. 408; Od. 10. 227. Eiusdem analogiae verba exstant: Il. 16. 192; Od. 4. 820; 14. 381, cet. quae SEBERI Index Hom. exhibet. — Quibus rationibus adductus non

---

¹⁾ De Il. 1. 34 dubitatur. Cf. annot. ad. h. v. apud v. GENT, lib. supr. laud. — Ἀχέειν verum puto.

²⁾ Apud Hesiod. Scut. Herc. 93 leg.: Φῆν ἀφάτην ἀχέειν κ. τ. ε. cf. LENNEPIUS ad h. l.

dubito, quin HOMERO suum restituam, revocando genuinam, ni fallor, lectionem: ἀμφαχέφουσαν. Iam totus versus sic evadit:

τὴν δὲ Φελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφαχέφουσαν.

HOMERUM imitatus est MOSCHUS Idyll. 3. 21—26. Sic etiam EURIPIDI, Herc. fur. 1039 seqq.:

Ὅ δ', ὡς τις ὄρνις ἄπτερον καταστένων
ὠδῖνα τέκνων, κ. τ. ἔ.

locus Homericus ob oculos fuisse videtur. —

Non prorsus abs re fore arbitrator, si hac opportunitate locum indicavero, ubi verba ἰάχειν, ἀχέειν, χέειν et ἀχέειν (ἠχέειν) ¹⁾ inter se confusa magnis turbis ansam dederunt. Invenitur hymn. Hom. in Pana XIX. 18. Librorum lectio est: θρηῆνον ἐπιπροχέουσα, χέει μελίγερυν ἀοιδήν. Locutionum autem: χέειν Φωνήν ²⁾, χέειν αὐδήν ³⁾, καταχέειν ἀοιδήν ⁴⁾ de cantu lusciniae et cicadae frequens est

---

¹⁾ Secundum BUTTMANNUM Lexil. II. p. 118. 3 et inprimis p. 120. 5. — Sed exempla in hymnis desiderantur verbi ἀχέειν, (prisca forma pro ἠχέειν) cum accusat. iuncti, quum de lectionibus οὐτ' ἀχέειν (hymn. in Dem. IV. 479) et στοναχήσεται (hymn. in Aphrod. III, 253) non constet inter eruditos. Cf. praeter BUTTMANNUM l. l., HERMANNUS, Homeri Hymni et Epigramm. in annot. ad utr. l.

²⁾ Od. 19. 521. ³⁾ Hesiod. Scut. Herc. 396. ⁴⁾ O. et D. 544.

usus apud HOMERUM et HESIODUM; sed versamur in carmine recentioris fabricae neque genuina lingua epica conscripto ¹⁾. Porro displicet repetitio in vocc. ἐπιπροχέουσα χέει. ILGENIUS correxit: ἐπιπροχέουσ' ἀχέει; ingeniose quidem, sed verbi ἀχέειν exquisitae significationi hîc vix locus esse potest ²⁾. RUHNKENIUS emendavit: ἐπιπροχέουσ' ἰαχεῖ, quam correctionem, reposito tamen ἰάχει, in textum recepit HERMANNUS. Perperam, ni fallor. Licet enim digamma verbi ἰάχειν, quo tempore hymnus in Pana componeretur, perierit, puto tamen de antiquo verbo, *sonum edere*, *strepere* significante, ne cogitari quidem posse. Nullum enim, quod scio, apud HOMERUM vel HESIODUM occurrit exemplum, quo verb. ἰάχειν cum obiecto iunctum est, quemadmodum nostro loco factum esse videmus; ubique intransitive, addito adverbio, legitur; etiam apud Epicos seriores, qui verbo ἰαχεῖν, quod transitivam habet significationem, uti solent, ubi, *quod cum clamore emittitur*, indicare volunt. Unde sequitur

---

¹⁾ Argumento sit v. 36, ubi verb. ἰδέσθαι digamma respuit. Voc. ἦχῶ nihil probat, quum iam mature τὸ F amiserit. Cf. v. GENT, lib. 1. p. 39 et 53.

²⁾ Cf. omnino BUTTMANNUS lib. 1. p. 117. seq.

formam *ιάχει* cum accusat. compositam esse vitiosam. Recte igitur RYHNKENIUS *ιαχεῖ* emendavit, quae recentior verbi forma hîc omnino requiritur, qua obiectum *ἀοιδὴν* regatur. Cff. hymn. in Dem. 20 et complures loci Tragicorum: AESCH. Sept. 868; EUR. Phoen. 1523; Herc. fur. 1026; passim apud ARIST. v. c. Ran. 217 ¹⁾. Ab *ιαχεῖν* fut. et aor. *ιαχήσω* et *ιάχησα* prodierunt, quum in carminibus Homericis et Hesiodicis non nisi tertia pers. sing. et plur. imperf. *ἴαχε*, *ἴαχον*, (semel *ιάχεσκε*) atque partic. praes. *ιάχων*, *ιάχουσα*, *ιάχοντος*, *ιάχουσαν*, *ιάχοντα*, *ιάχοντες* usurpantur. HERMANNUS autem in annot. ad v. 18 se ideo *ιάχει* reposuisse dicit, quod hac forma in praesenti tempore uterentur Epici; sed falsum hoc est. Nusquam enim praesens tempus apud Epicos vere sic dictos legitur, ut vidimus; ex partic. forma hoc tantum conficere licet, Epicos, si opus fuisset, praesens *ιάχω* ceterasque personas usurpasse

¹⁾ ARIST. Eq. 1016 seq.:

*Φράζεο, Ἐρεχθείδη, λογίων ὁδόν, ἣν σοι Ἀπόλλων
ἴαχεν ἔξ ἀδύτοιο διὰ τριπόδων ἐριτίμων. κ. τ. ε.*

manifestam linguae epicae, qua oracula edi solebant, continent imitationem. Pro *ἣν* leg. esse puto *ἧ*, ita ut *ἴαχεν* more Epicorum absolute ponatur. Locum sic verito: "Dic, Erechthei fili, oraculorum viam, qua tibi Apollo ex adyto vociferabatur per tripodes "valde honoratos."

et quidem intransitive, quemadmodum imperf. et partic. apud eos occurrunt, nunquam vero transitive, quod in Epico poëta ne recentiore quidem admittendum videtur. — Statuendum ergo arbitror, quum constet ceterorum in hunc versum coniecturas nihil habere, quo se commendent, neque formam *ιάχει* cum objecto stare posse, *ΚΥΗΚΕΝΙ* emendationem, quae probabilis est et Graeci sermonis usu confirmatur, esse recipiendam.

Il. 4. 148 seqq.

Φρίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα Φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ὥς ἔφιδεν μέλαν αἷμα καταρρέον ἐξ ὤτειλῆς·

Φρίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς Ἀρηΐφιλος Μενέλαος.

ὥς δὲ φίδεν νεῦρόν τε καὶ ἔγκους ἐκτὸς ἐόντας,

ἄψορρόν Φοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.

V. 151 voc. *νεῦρον* offendit. Lexicographi afferunt quidem significationem, sed, ut saepius, fictam nullisque testimoniis firmatam. *Νεῦρον* hoc loco (sic illi) pro *νευρῆ* positum est, et significat: arcûs chordam, ut supra v. 122. Sed quid, quaeso, sibi velint arcûs chorda et sagittae cuspides e vulnere prominentes? Neque praetervidendum est voc. *νεῦρον*

esse ἀπαξ εἰρημένον, quod vitii latentis suspicionem valde confirmat. Medicinam quaerenti mihi se obtulit voc., quod semel iterumque apud poëtam nostrum occurrit neque ab hoc loco alienum videtur. Nimirum voc. μηρὸς volo, quo pars corporis significatur Menelai, quam sagitta transfixerat; quod in praecedentib. inde a v. 132—147 manifeste indicatur. Ipsum voc. numero plurali usurpatur v. 146, pro singulari, ut sexcenties apud HOMERUM. Simile vulnus infertur Il. 11. 810 seqq. Voc. νεῦρον facili negotio pro genuino μηρὸν in textum irrepere potuisse, si ad exiguam inter utrumque voc. scripturae discrepantiam oculos adverteris, statim apparebit.

Od. 8. 359.

Ὡς φεῖπῶν, δεσμῶν ἀνείκει μένος Ἥφαιστοιο.

Locus duobus vitiis laborans medicinam efflagitat. Iam primum locutio: δεσμῶν ἀνεῖναι haud scio an recte sese habeat. Vertunt quidem: *vinculis liberare*, sed quò iure quibusve nisi testimoniis non liquet. Nec mirum: similis enim constructionis exemplum, ubi verb. ἀνεῖναι iunctum est genitivo, qui ab hoc verbo regitur, neque apud HOMERUM,

neque usquam alibi inveniri opinor. Omnino accusativus δεσμὸν requiritur, quocum ἀνεῖναι componi solet. ARISTARCHUM quoque accusat. legisse, mihi verisimile videtur. Nam in scholio ad v. 355 legitur: Ἀριστάρχος δὲ δεσμὸν γράφει. Solet quidem hoc scholion ad v. 355 referri, sed perperam, ni fallor ¹⁾. Potius ad v. 359 pertinere videtur, ubi, pro vulgata lectione δεσμῶν, criticus Alexandrinus δεσμὸν legit ²⁾. Puto igitur scholion ad v. 355 sic refingendum esse, ut ultima verba: Ἀριστάρχος κ. τ. ε. a praecedentibus seiungantur et cum lemmate δεσμῶν v. 359, quo spectant, restituantur. Sed ne sic quidem versus prorsus est sanatus. Reposito enim δεσμὸν, metrum ruit; cui vulnere tamen facile medearis. Nimirum ut integram sententiam habeamus, desideratur obiectum verbi ἀνεί. Iam vero dubium mihi non est, quin post voc. δεσμὸν inserendum sit pron. *Fé*, quo Ἄρης significaretur. Sic igitur totus versus refingatur:

---

¹⁾ Cf. BUTTMANNUS, Scholia in Odyss. in annot. ad h. v.

²⁾ Aristarchus, ne quid metrum detrimenti caperet, locum nostrum fortasse sic constituerat:

Ὡς εἰπὼν ἀνεί δεσμὸν μένος Ἡφαίστοιο.

Saepius enim, ut notum est, neglecto pronomine *Fé*, Homeri diorthotae versûs vocc. transponebant. Cf. v. c. II. 6. 151.

Ὡς φειπὼν δεσμὸν ἦ ἀνίει μένος Ἡφαίστοιο.

Similis locutio, ubi verb. ἀνεῖναι duplici accusativo iungitur, occurrit Π. 15. 24 seq.:

ἐμὲ δ' οὐδ' ὦσ' θυμὸν ἀνίει

ἄζηχῆς ὀδύνη Ἡρακλῆος θείοιο.

ANIMADVERSIONES NONNULLAE

IN

HOMERI HYMN. IN APHRODITEN.

Post RUHNKENII, MATTHIAEI, ILGENII et HERMANNI in hunc hymnum curas et emendationes, complura etiam restant animadvertenda et e certa epicae linguae ratione et usu corrigenda.

In annot. ad v. 86 HERMANNUS, postquam de digammate vocc. ἔω (ἔννυμι) et ἔργον multa disputavit, ad hymn. in Aphrod. redit, quem antiquissimum et omnium minime corruptum iure appellat. „Ac sublatis vitiis, inquit, v. 148, 182, 195, 204, „hi tantum loci supersunt, de quibus dubitari pos-

„sit, si vera sunt, quae de littera Aeolica disputari
 „solent: v. 44, 54, 85, 86, 134, 170, 233, 257.
 „Nam v. 136 et 279 interpolatoris esse equidem
 „existimo.” Nobis autem, quibus persuasum est,
 quae de digammae disputari solent, esse verissi-
 ma, (neque aliter aequis iudicibus videbitur) ver-
 sus supra laudatos dubioque obnoxios paullo accu-
 ratius tractare in animo est simulque periclitari,
 quid ad veram lectionem revocandam valeat ne-
 glecti digammatis restitutio.

V. 6, quem intactum reliquit HERMANNUS, putans
 digamma post litteram consonantem et elisionem
 servari posse legique: *πᾶσιν δ' Ἑργα κ. τ. ἐ*, (eodem
 errore lapsus quo LENNEPIUS, qui portentum *δ' Ἑλαχε*,
 cet. tulit ¹⁾), facile sanari potest. In promptu enim
 est corrigere: *πᾶσι δὲ Ἑργα μέμνηεν κ. τ. ἐ*, e
 solemni ARISTARCHI mutatione, quae locis innume-
 rabilibus recurrit.

V. 44 et 134 pro: *κέδν' εἰδυῖαν* leg. esse: *κεδνὰ*
Ἑιδυῖαν dubitari nequit ²⁾).

V. 54 vitiosus est propter digamma voc. Ἰδη.

¹⁾ Cff. quae supra de verbo *Ἑλαχεῖν* annotavi ad Il. 2. 216.

²⁾ Cff. quae de Homericæ forma *Ἑῖδα*, cet. disseruit v. GENT lib. I.,
 ad Il. 1. 124, 131, 365, 608.

Variis hic mons ornatur epithetis, quae apud SEBERUM in voc. memorantur. Vocatur etiam ὑψηλή, II. 14. 293, ubi Hera dicitur adiisse Γάργαρον ἄκρον *Φίδης ὑψηλῆς*: fortasse nostro loco idem epitheton est reponendum et legendum:

“Ὅς τότε” ἐν ἀκροπόλοις ὄρεσιν *Φίδης ὑψηλῆς κ. τ. ε.*

V. 85, quo MATTHIAEUS putat antiquitus lectum fuisse: *Φεῖδος καὶ μέγεθος καὶ Φεῖματα σιγαλόεντα*, praestat, ni fallor, scribere:

Φεῖδος τε μέγεθος καὶ Φεῖματα σιγαλόεντα.

Intrusa enim est particula τὲ a grammaticis ob digamma voc. εἶμα.

In v. seq. forma *ἔεστο* corrupta est; rescribendum est *Φέστο* eodemque modo corrigendus II. 14. 383. Quamquam integra plusq. perfecti forma tertiâ personâ singulari est *ἔΦέΦεστο*, tamen brevior hîc requiritur *Φέστο*, quae simili, a verbo *Φέργνυμι* v. *Φέργω* deducta forma apud HOMERUM obvia confirmatur. Cuius verbi occurrit 3^a p. perf. pass. *ἔρχαται* vel potius *Φέρχαται* Od. 10. 283. Plusq. perfect. inde formatur, quod tertiâ personâ plur. scribitur *Φέρχατο* Od. 9. 221; 14. 73; quae etiam audit *ἔΦέρχατο* Od. 10. 241. Participii forma cum ἀπὸ composita invenitur ἀποΦεργμένη h. hymn. 47. In-

tegra horum temporum forma esset *FeFέρχεται*,
ἐFeFέρχατο, ἀπο*FeFεργμένη*. Quemadmodum igitur
recte scribitur *Fέρχατο* et *ἐFέρχατο*, sic etiam
h. hymn. v. 86 et Il. 12. 464 *Fέστο* vel *ἔFεστο*
bene sese habent.

V. 170 eadem medicina sanandus, qua v. 85,
expuncta particula *τέ*, quae male huc pedem intu-
lit propter neglectum digamma voc. *ἴφια*. Idem
valet de v. 233, quem optime restituit HERMANNUS.

V. 257 facili negotio corrigi potest, si pro: *ἐπὴν*
δὴ πρῶτον ἴδη legas: *ἐπὴν δὴ πρῶτα Fίδη*. Cf. Il.
16. 427. Similes locutiones passim occurrunt, v. c.:
Il. 1. 6; 6. 489; 12. 420. Eodem modo rescribas
hymn. in Apoll. 71: *μή, ὁπόταν τὰ πρῶτα Fίδη κ. τ. ἐ.*

V. 164 leg. *πόρπας τε γναμπτὰς Fέλικας*. cf.
v. 87.

V. 179 verbum *ἰνδάλλομαι* cum digamma est
scribendum, quippe arctissime coniunctum cum
verbo *Fοῖδα* vel potius *Fίδα* eodemque fonte de-
rivatum. Nec ullus in Iliade vel Odyssea locus
repugnat, contra multi loci τὸ *F* efflagitant, ut prae-
cedens syllaba positione fiat longa. Vidd. Il. 23.
460; Od. 3. 246; 19. 224. Nostro loco paratum
remedium adhibuere grammatici *ἐγὼν* pro *ἐγὼ* re-

ponentes, quo commode versus hiatus vitaretur. Cf. v. c. Il. 21. 341, ubi simile artis suae documentum ediderunt diorthotae, ἐγὼν ἰάχουσα pro genuino ἐγὼν Φιάχουσα HOMERO obtrudentes. Eiusmodi vero mutationes quum in carminibus Homericis et Hesiodeis deprehenduntur fere innumera- biles, exempla cumulare supervacuum est.

V. 205 verbum ἐπιοινοχοεῦσι est ἀπᾶξ εἰρημένον, quemadmodum ἐνοινοχοεῦντες Od. 3. 472. Uterque locus corruptus. Pro ἐπιοινοχοεῦσι v. GENT germanam formam ΦοινοχοΦεύσι poetae restituit ¹⁾. Si vero locum nostrum cum Il. 1. 597 seqq. contuleris, verisimile videtur vs. 206 aut insiticiū esse, quandoquidem consentaneum sit statim post verb. ΦοινοχοΦεύσι sequi: χρυσέου ἐκ κρητῆρος ἀφύσσω νέκταρ ἐρυθρόν, uti fit Il. 1. 598, ad cuius loci exemplum hymni versus manifeste compositi sunt; aut versûs sedem saltem esse mutandam et in locum v. 207 tranferendam. Quod attinet ad lectionem ἐνοινοχοεῦντες, dubium esse nequit, quin abiecta prae-posit. otiosa HOMERO reddendum sit: Φοῖνον Φοινοχοεῦντες.

---

¹⁾ Cf. lib. 1. annot. ad Il. 1. 598.

In v. 262 latet vitium. Quum enim constat verb. *ἔρρώομαι*, quae est forma productior verbi *ἔρρω*, digamma sibi praefixum habuisse ¹⁾, versus, uti nunc legitur, ab hymni poëta proficisci non potuit. Locus noster magnam similitudinem prae se fert cum initio Theog. HESIODI, ubi eadem fere de Musis narrantur, quae hîc de Nymphis tradit hymni auctor. Eiecto autem *τέ*, vers. vocc. haud scio an transponenda sint in hunc modum:

καὶ καλὸν χορὸν ἀθανάτοις μετὰ Φερρώσαντο.

Il. 15. 144 praepos. *μετὰ* eodem modo casui suo postponitur:

Ἢίρην θ', ἥτε θεοῖσι μέτ' ἄγγελος ἀθανάτοισιν.

Pauca etiam dicenda sunt de v. 140. Ibi occurrit voc. *ἄλις*, quod ubique in Iliade et Odyssea, etiam in hymnis antiquioribus, digamma admittit. In Iliade tres tantum loci exstant, (Il. 17. 54; 21, 236 et 344) qui huic litterae adversari videntur; sed ceterorum locorum digamma tuentium auctoritatem non possunt labefactare. Loci ex Il. 21. levi vocc. transpositione curantur, si legas nempe: *πολλούς, οἳ ῥα κατ' αὐτὸν ἔσαν Φάλις, κ. τ. ἐ.*, et al-

¹⁾ Cff. DAWESIUS, lib. 1. p. 142 seq. et v. GENT, lib. 1. p. 54.

tero loco: π. δ. ρ. κατ' αὐτόθ' ἔσαν *Fάλις*, quo facto uterque versus melius procedit, quum in lectione vulg. syllaba ult. voc. ἄλις arsi tantum producat, iam vero positione longa fiat ¹⁾. Priorem locum, (Il. 17. 54) qui multis nominibus laborat, inprimis ob formam anomalam ἀναβέβρυχεν, quam frustra adhuc explicare conati sunt viri docti ²⁾, non sollicitandum esse puto, sed interpolatori relinquendum, quippe qui versum inseruerit, quo tempore voc. ἄλις digamma in desuetudinem abiisset. Ne quis mihi obiiciat me temere hunc versum HOMERO abiudicasse, supra allatis νοθείας indiciis hoc quoque addo, eodem hoc libro v. 450 voc. ἄλις legi ibique digamma non respuere. Nam, ut Il. 5, 349, scribendum est: ἦ οὐ *Fάλις*. (Cff. Il. 23. 670; Od. 2. 312 et passim.) Nisi v. 57 serioris esset aetatis, aequae ac v. 450 ferret τὸ *F*. Spurius ergo est habendus; quam sententiam, versu desperato, ceteroquin non temere pronuntiandam esse censco. —

---

¹⁾ Requiritur quoque digamma hymn. in Apoll. 74, ut syllaba ultima voc. κερπός producat positione; contra respuit hanc litteram recentissimus hymn. in Herm. 179, 180, 493.

²⁾ Cf. BETTMANNUS, Lexil. II. p. 123. seqq.

In eadem annot. ad v. 86 locos, ubi verb. *ἔνυμι* et substantiva *εἶμα* et *ἔσθῆς* digamma aspernari videntur, commemorat HERMANNUS. Iam de his videamus.

Il. 3. 57: *λάϊνον ἔσσο χιτῶνα κακῶν ἔνεχ' ὅσσα ἔοργας*, mihi in censum venire non posse videtur. Hic enim vers., qui cum praecedente inepte additur superioribus, HOMERO indignus est, imprimis ob insulsum *λάϊνον ἔσσο χιτῶνα*. Est pannus assutus recentioris aetatis. V. 224 h. l. ex eodem fonte manavit. De Il. 12. 464 iam supra egimus.

Il. 14. 383; Od. 24. 466. 499, eiecta partic. *ῥά*, legantur: *αὐτὰρ ἐπεὶ Fέσσαντο κ. τ. ἔ*. Solebant grammatici *ῥ'* vel *ῥὰ* pro littera *F* HOMERO obtrudere, ne metrum laboraret 1).

Od. 7. 259 fortasse leg. aut: *ἔνθα μὲν ἑπταετῆς μένον ἔμπεδα, Fεῖματα δ' αἰεὶ*, aut aliud voc. circumspiciendum, quod ante digamma ferri possit; *πρῶτον* et *πρῶτα* saepissime a diorthotis commutari supra ostendimus.

Od. 14. 510, quomodo sanandus sit, non video.

---

1) Exemplorum copiam olim suppeditavit v. GENT in annot. ad Il. 5. 308 seqq. in *Miscell. Phil. et Paedag.* quae vid.

Sed in vers. praec. quoque digamma turbas excitat; versusque 511 vitiosus est ob verb. ἐπέοιχ', (ἐπιFέFοιχ' enim vers. non patitur) quod mutantandum est in FέFοιχ'. Locus sic refingendus:

ὦν τε FέFοιχ' ἰκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.

Eadem occurrunt Od. 192.

Od. 24. 57 particula τὲ quantocius expungenda, uti supra vidimus ad hymn. in Aphrod. 85.

Il. 10. 23 et Od. 14. 529, utroque loco corrigatur Fέσσατο.

Od. 6. 82 acutioribus sanandum trado.

SCENICA.

ÆSCH. Agam. 483 seq. (462 seq. H.) ¹⁾.

γυναικὸς αἰχμῆ πρέπει,

πρὸ τοῦ Φανέντος χάριν ξυνκινέσαι.

Voc. αἰχμῆ, quum *aciem teli* vel *hastam* significet, hīc omnino inepte mihi videtur esse positum. Voc. enim notio a BLOMFIELDO, qui *indolem* vertit, excogitata, quomodo ex αἰχμῆ elici possit, equidem non video ²⁾. Sunt, qui putent αἰχμῆν de *imperio* dici posse, hoc imprimis argumento usi, quod pro

---

¹⁾ Numeri priores sunt edit. stereot. Teubneri, Lips. 1827; alteri edit. HERMANNI, Lips. 1852.

²⁾ KIEHLIUS, in spec., „de Prometheo Aeschyli denuo edendo” p. 64 seqq. de voc. αἰχμῆ disputans significationem „indoles” ex BLOMFIELDI sententia defendi posse opinatur; sed argumenta non protulit.

sceptra imperii insigne reges antiquitus *hastam* gesserint ¹⁾. Cui sententiae HERMANNUS ²⁾ quoque addictus videtur. Quidquid autem de voc. *αἰχμή* significandi potestate afferant viri docti, nostro loco non convenit eiusmodi notio, sive vera sit sive ficta, quum aliud voc. requiratur ³⁾. Non enim puto Choëph. 630, ubi de *γυναικεία αἰχμᾶ* sermo est, huc aliquid facere, quum de re plane diversa agat poëta. Ut BLOMFIELDUS recte vidit, loci ratio postulat voc., quod ad *indolem, naturam, ingenium* muliebre spectat. Iam paullo ulterius progressus opinor, *αἰχμᾶ* corruptum esse ex *ἀκμᾶ*; quae vocc. facile confundi poterant. (AIXMAI=AKMAI) ⁴⁾. Significatio voc. *ἀκμή* usitata et primaria est *acies, cuspis*. Porro de *aetatis summo flore* seu *maturitate* saepius usurpatur: *ἀκμή τῆς ἡλικίας* s. *τοῦ βίου* s. *τοῦ ζῆν*; etiam absolute a scriptoribus Atticis dicitur, inprimis ab ISOCRATE. Sic AESCH. Pers. 441

---

¹⁾ Cf. KIEHLIUS, l. l.

²⁾ HERMANNUS, lib. l. in annot. ad v. 462. *Sceptrum* vertit in annot. ad Choëph. v. 620.

³⁾ Quod KIEHLIUS Prom. 405 Aeschylo restituit voc. *ἀρχή* a loci nostri sententia alienum esse videtur.

⁴⁾ Cf. HERMANNUS in annot. ad Sept. v. 855, unde patet *ἀλκᾶ*, *αἰχμᾶ* et *ἀκμᾶ* in Codd. confundi.

legitur: ἀκμαῖοι φύσιν. Ceterum locutiones: χερδὲς ἀκμά, ποδδὲς ἀκμά pro χεῖρ ἀκμάζουσα, cet. apud Tragicos obviae, notissimae sunt. Sic de viris apud HOMERUM usurpatur voc. βίη, quemadmodum nostro loco ἀκμή de Clytaemnestra ¹⁾. Quibus rationibus adductus arbitror verba γυναικὸς ἀκμῆ πρέπει significare: Est secundum mulieris *indolem, quae ad aetatis summum florem pervenerit*; quod poëtice effatum pro: γυναικὶ ἀκμάζουσα πρέπει. Eandem sententiam expressit AESCHYLUS h. fab. v. 592, ubi Clytaemnestram haecce dicentem facit: ἢ κάρτα πρὸς γυναικὸς αἴρεσθαι κέαρ. Poëta autem hisce versibus mulierum carpit temeritatem et credulitatem, quippe quae plerumque pro certis accipiant, quae dubia sunt et ἄδηλα. Quod attinet ad quantitatem h. voc. penultim. syllab., animadvertendum est eam produci in *arsi* secundum regulam a KIEHLIO de priore Dawesiano canone constitutam ²⁾, quae docet, vocalem brevem ante *tenuis* π, κ, τ vel *adspiratas* φ, χ, θ, sequente *quavis liquida*, ut et ante medias

---

¹⁾ Αἰγίσθου βία occurrit Choëph. 893; opponitur γῆρας: Πιτθεως γῆρας legitur Eur. Hipp. 794. Eodem redeunt, quae Homero frequentantur vocc. ὄς et μέρος.

²⁾ Invenitur in *Miscell. Philol. et Paedag. nov. ser. a. 1851.*

β, γ, δ sequente ρ, syllabam brevem perpetuo claudere *in thesi* apud Tragicos. Cff. AESCH. Eum. 370; Choëph. 726; Sept. 96. Contra producitur Pers. 441.

AESCH. Choëph. 649 seqq. (640 seqq. H.)

τέκνον δ' ἐπεισφέρει δώμασιν
αἱμάτων παλαιτέρων. τίνει μύσος
χρόνω κλυτὴ βυσσόφρων Ἐρινύς.

Cod. Medic. exhibet lectionem: τέκνον δ' ἐπεσφέρει διμασε δωμαίων παλαιτέρων. Unde HERMANNUS, aliorum quoque adscitis emendationibus, hosce effecit versus:

τέκνον δ' ἐπεισφέρει δόμοισιν, ἐκ δ'
αἱμάτων παλαιτέρων τίνει μύσος
χρόνω κλυτὰ βυσσόφρων Ἐρινύς.

Quamquam omnia sic recte quadrant, tamen inspecto strophico versu 641 (631 H.), antistrophici correctio, ut mihi quidem videtur, probabilis dici non potest. Primum enim v. 641 praepos. *διαί*, ni fallor, abundat ante *Δίκας*. Scholiasta poetae verba explicat: τὸ δὲ ξίφος τῆς Δίκης τὸ ἔχον πικρίαν ἀντικρὺ διὰ πνευμόνων ὄρμα, unde apparet eum praep. *διὰ* apud AESCHYLUM non legisse. Iungenda sunt:

τὸ ὄξυπενκὲς ξίφος Δίκας ἄγχι πλευμόνων οὐτᾶ διαν-
ταίαν (πληγὴν). Suspisor autem praeposit. abun-
dantem ortam esse e similibus litteris, quae v. 640
et sequenti concurrunt: ΑΙΔΙΚΑΣ=ΔΙΑΙΔΙΚΑΣ,
duabus litteris prioribus ter scriptis. Quo posito,
versus antistrophicus laborat. E scriptura Cod.
Medic. pro vulg. δώμασιν, lectio δόμοις erui potest,
qua recepta v. 649 strophico respondet. Deinde,
quae ex ingenio addidit vocc. ἐκ δ' HERMANNUS, co-
dicis auctoritati non satis niti videntur. Pro τίνει
leg. coniiicio τίνον, ut sit: τέκνον τίνον μύσος. Sic
igitur versus mihi videntur scribendi:

τέκνον δ' ἐπεισφέρει δόμοις
αἰμάτων παλαιτέρων τίνον μύσος
χρόνῳ κλυτὰ βυσσόφρων Ἐρινύς.

quorum primus concinit cum strophico:

Δίκας. τὸ μὴ θέμις γάρ, οὐ.

AESCH. Choëph. 734 seqq. (721 seqq. H.)

Αἴγισθον ἢ κρατοῦσα τοὺς ξένους καλεῖν
ὅπως τάχιστ' ἄνωγεν, ὡς σαφέστερον
ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς τὴν νεάγγελτον Φάτιν
ἐλθὼν πύθηται τήνδε. τ. κ. ἐ.

PLAUTIUS pro vulgata Codd. lectione τοὺς ξένους

coniecit scribendum τοῖς ξένοις, quam coniecturam in textum recepit HERMANNUS. Vulgatam mendo laborare mihi patere videtur e v. 716, ubi regina Aegisthum de Orestis caede certio rem se esse facturam dicit hospitibus, unde conficere licet τῇ κρατούσῃ in animo non fuisse, hospites vel Aegisthum iubere, ut *advocarent*. Neque coniectura Pauwiana, ut nunc quidem locus exhibetur, ullum praebet auxilium. Res enim, si recte video, sic sese habet. Regina nutricem mittit, quae Aegisthum ad colloquium cum hospitibus advocaret; quae nullo modo e vulgata elici possunt. Vitium mihi latere videtur in verbo καλεῖν, quod corruptum est et interpretibus, in loci sensu explicando frustra laborantibus, negotia facessit ¹⁾. Iam omnes istae difficultates tolluntur, si pro καλεῖν restitueris μολεῖν. Sensus non amplius obscurus est, sed bene procedit. Dicit enim nutrix: „Regina Aegisthum iubet „quam celerrime hospites convenire.” cet. Quod sequentibus etiam confirmatur. V. 766 chorus rogat: πῶς οὖν κελεύει νιν μολεῖν ἐσταλλμένον; quae verba cum nutricis dictis egregie conspirant. Exempla

---

¹⁾ Vid. HERMANNUS in annot. ad h. v.

similis constructionis verbi *μολεῖν* cum accusativo personae, qui dicitur, iuncti, desidero; contra copiam exemplorum suppeditant lexica, ubi cum dativo iungitur. Recepta autem mea suspicione, coniectura a *παυσιό* proposita admittenda videtur totusque locus sic legendus:

*Αἴγισθον ἢ κρατοῦσα τοῖς ξένοις μολεῖν
ὅπως τάχιστα ἄνωγεν. κ. τ. ε.*

AESCH. Choëph. 902. (890 H.)

ἅπαντας ἐχθροὺς τῶν θεῶν ἡγοῦ πλέον.

Frustra interpretes conati sunt hunc versum ita explicare, ut probabilis nostroque loco appositus sensus exiret. GROTIUS vertit: „omnes tibi hostes iudica praeter Deos.” STANLEIUS: „omnes prius hostes quam Deos existimes.” SCHUETZIUS loci sensum magis secutus, sic Latine reddit: „omnium potius „inimicitias tibi suscipiendas crede, quam Deorum.” Ad partes vocat h. fab. v. 905, qui nihil habet commune cum versu, de quo iam agimus. Neque GROTII versio, neque quae SCHUETZIUS Latine interpretatus est, Graecis verbis mihi inesse videntur. Aeschylea enim, ut versioni Schützianae responderent,

in hunc modum, ni fallor, enuntianda fuissent:

ἀπάντων ἐχθρούς τοὺς θεοὺς ἡγοῦ πλέον,

(quae tamen in senario non possunt admitti), quem-
admodum infra v. 905 legitur:

καὶ ζῶντα γὰρ νιν κρείσσον' ἡγήσω πατρός.

Locum, ut nunc se habet, optime intellexit STAN-
LEIUS, neque aliter AESCHYLI verba explicat Scholiasta:
πλέον λέγει ¹⁾, πάντας ἀνθρώπους ἔχειν (ἢ hîc est in-
serendum) θεοὺς ἐχθρούς. At haec plane absurda et
e regione opposita sunt iis, quae Pyladen Oresti
dicere voluisse consentaneum est. Respondet autem
Orestes v. 903:

κρίνω σὲ νικᾶν καὶ παραινεῖς μοι καλῶς.

Quae sine dubio demonstrant, Pyladen amicum
adhortatum esse, ut virum se praestaret, neque am-
plius dubius haereret, utrum matrem occideret an
Apollinis oraculum negligeret. Eiusmodi vero ad-
hortatio vulgata lectione non continetur, sed ea his
verbis inest sententia, quae Pyladen Oresti caedem
dissuadentem nobis exhibet. Nihil aliud dicit nisi
hoc: pluris facias, *omnes tibi inimicos* esse quam

---

1) *Λέγειν* eadem significandi potestate i. e. τοῦ νομίζειν usurpa-
tum vide apud Soph. Antig. 183, 462. et passim.

Deos; quod nihili est, imo Pyladen amicum ad eandem excitantem quam maxime dedecet. Vitium alere locum mihi videtur neque dubito, quin verb. ἡγοῦ corruptum sit. Puto pro ἡγοῦ, levi sane mutatione, nostro loco esse rescribendum ἐλοῦ; quo recepto, sententia:

ἅπαντας ἐχθροὺς τῶν θεῶν ἐλοῦ πλέον.

cum superioribus bene cohaeret. Sensus enim fit: *magis eligas omnes tibi inimicos esse quam Deos* vel, quod eodem redit, *cunctorum infestum animum inimicitias Deorum praefer, anteponas.* "Cave, inquit "Pylades, Deos tibi infestos reddas: praestat enim "cunctorum hominum inimicitias suscepisse quam "Deorum." Sic μάλλον αἰρεῖσθαι apud EUR. Orest. 752:

τὸ τοῦδε κῆδος μάλλον εἴλετ' ἢ πατρός.

Πλέον pro μάλλον positum vide apud AESCH. Prom. 41; Eum. 163; πλέον τι loco μάλλον τι Prom. 843 et passim. Scripturae discrimen fere nullum est: ΕΛΟΤ = ΗΓΟΤ.

AESCH. Eum. 118. (121 H.)

μόλοιτ' ἄν, ἀνὴρ δ' οἴχεται Φεύγων πρόσω.

In omnibus, quod scio, AESCHYLI editionibus hic

versus sic legitur, neque HERMANNUS aliquid mutandum esse censuit. Vel sic tamen in mendo cubare locum opinor et particip. *Φεύγων* vitiosum esse contendo. Puto autem pro praes. particip., aor. sec. *Φυγών* esse reponendum. Non enim Clytaemnestra de *recenti* Orestis *fuga* loquitur, quasi eum *etiam tum fugientem* conspiceret, quod particip. *Φεύγων* omnino significaretur, sed dicere vult, Oresten, olim fugâ captâ, *abiisse* neque amplius in conspectu esse. *Φεύγων οἴχεται* significat: *dum fugit, abest*; *Φυγών οἴχεται* vero indicat Oresten, *captâ fugâ, abesse salvumque evasisse*, quum in hac locutione τὸ οἴχεσθαι imprimis urgeatur, in illa contra τὸ Φυγεῖν maxime in censum veniat. Ceterum e praecedentibus patet hîc omnino particip. *Φυγών* requiri, quum v. 111 seq. Clytaemnestram inducat poëta haecce dicentem:

ὁ δ' ἐξ ἀλύξας οἴχεται νέβρου δίκην,
καὶ ταῦτα κούφως ἐκ μέσων ἀρκυστάτων
ᾤρουσεν, κ. τ. ἔ.

Infra v. 122 eadem Choro nuntiat:

Φονεὺς δ' Ὀρέστης τῆσδε μητρὸς οἴχεται.

Ex quibus palam fit τοῦ οἴχεσθαι praecipue habendam

esse rationem. Cf. etiam h. fab. v. 147 :

ἔξ ἀρκύων πέπτωκεν, οἴχεται δ' ὁ θῆρ.

ÆSCH. Eum. 410 seqq. (402 seqq. H.)

ὤμας θ' ὁμοίας οὐδενὶ σπαρτῶν γένει,
οὔτ' ἐν θεαῖσι πρὸς θεῶν ὀρωμένας,
οὔτ' οὖν βροτείοις ἐμφερεῖς μορφώμασι.

Quid v. 411 significet locutio πρὸς θεῶν ὀρᾶσθαι neque ego video, nec quemquam ita explicaturum esse arbitror, ut probabilis inde sensus exeat nostroque loco accommodatus. Participium ὀρωμένας, ni fallor, corruptela laborat, quae tamen facili negotio tolli potest. Prima voc. littera ο in ε mutanda est, quo facto ἔρωμένας evadit; et sic olim lectum esse mihi verisimile videtur. Commutatio autem litterarum O et ε frequens est et notissima. Praeterea v. 68 seqq., ubi Apollo Eumenides gravissimis incessit conviciis, sic loquitur deus :

ὑπνω πεσοῦσαι δ' αἱ κατάπτυστοι κόραι,
γραῖται, παλαιαὶ παῖδες, αἴς οὐ μίγνυται
θεῶν τις οὐδ' ἄνθρωπος οὐδὲ θῆρ ποτε ¹⁾.

¹⁾ Similia de Calypso tradit Hom. Od. 7. 246 seq.

οὐδέ τις αὐτῇ
μισογετω, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.

idem significari videtur, quod hîc Athene verbis:
οὐτ' ἐν θεαῖσι πρὸς θεῶν ἐρωμένας Eumenidibus
 obiicit. Quae si ita sunt, coniecturae nostrae favere
 videntur.

SOPH. Oed. Tyr. 863 seqq. 1).

εἴ μοι ξυνεῖη φέρουσι

μοῖρα τὰν εὐσεπτον ἀγνείαν λόγων

ἔργων τε πάντων. κ. τ. ἔ.

In versu priore, quid sibi velit *φέρουσι*, iunctum
 obiecto *τὰν εὐσεπτον ἀγνείαν*, difficile dictu est.
 Interpretes vertunt: „fatum utinam mihi contingat
 „pietatem *colere*;" quae licet poëta hoc dicere ma-
 nifeste voluerit, tamen chori verbis non insunt.
 Verb. *φέρειν* vitiosum esse, quis non videt? Re-
 ponendum est verbum, quod revera *colendi* habet
 significandi potestatem et apud Tragicos saepius
 hac notione occurrit, nempe *τρέφειν* 2). Cff. h. fab.
 356; Aiac. 1124; Antig. 1089; Oed. Col. 186;

1) Numeri sunt edit. stereot. Teubneri, Lips. 1825.

2) De quo verbo, Sophocli frequentato, vidd. CASAUB. ad Athen.
 p. 549 et VALCKEN. ad Hipp. v. 364. Plerumque nihil aliud signi-
 ficat, nisi *ἔχειν*.

AESCH. Eum. 754. — Sic demum SOPHOCLES dici potest scripsisse, quod reuera voluit, nimirum:

εἴ μοι ξυνεῖη τρέφοντι

μοῖρα τὰν εὔσεπτον ἀγνεῖαν λόγων. κ. τ. ε.

Eadem verborum Φέρειν et τρέφειν commutatio olim obtinebat apud XENOPH. Ages. 1. 20, ubi pro στρατεύμα Φέρειν, correxit στρ. τρέφειν vir doctissimus VAN GENT 1).

Similem errorem mihi deprehendisse videor apud ARIST. Nub. 14, ubi pro: ὁ δὲ κόμην ἔχων leg. esse suspicor: ὁ δὲ κόμην τρέφων 2). Non enim quod comam haberet, Strepsiades filium suum reprehensione dignum censebat, sed nimium eius capillos alendi et comendi studium aegre ferebat; in quibus τρέφειν solemne est verbum. — In Vesp. 473 seqq. Chorus in Bdelycleonem invehitur hisce verbis:

σοὶ λόγους, ὦ μισόδημε,

καὶ μοναρχίας ἐραστά,

καὶ ξυνῶν-Βρασίδα, καὶ Φορῶν κράσπεδα

στεμμάτων, τὴν θ' ὑπήνην ἄκουρον τρέφων;

1) Vid. eius Observv. et Coniectt. in nonnull. Graec. scriptt. locos in Miscell. Philol. et Paedag. Observ. VI.

2) Uno verbo dicitur: κομᾶν; quod, quia longa coma superbiae et ostentationis indicium haberi solebat, etiam habet significationem superbiendi, magnos spiritus gerendi. vid. Arist. Eq. 580; Vesp. 1317.

Cff. porro: EUR. Bacch. 494; ΠΛΥΤ. Ages. 30;
HEROD. I. 82.

EUR. Hec. 1151 seqq. 1).

πολλαὶ δὲ χεῖρὸς αἱ μὲν ἐξ ἀριστερᾶς,
αἱ δ' ἔνθεν, ὡς δὴ παρὰ Φίλω, Τρώων κόραι
θακοῦσ', ἔχουσαι κερκίδ' Ἠδωνῆς χερὸς,
ἤνουν θ', ὑπ' αὐγὰς τούσδε λεύσσομαι πέπλους
ἄλλαι δὲ κάμακα Θρηκίαν θεώμεναι,
γυμνὸν μ' ἔθικαν διπτύχου στολίσματος.

Nonnulla in verss. 1155 et 1156, ut mea quidem fert opinio, correctione indigent. Primum autem pro singulari κάμακα pluralis κάμακας videtur restituendus, arguente vers. sequenti, ubi voc. δίπτυχος numerum pluralem indicat. Apud HEROD. VII. 76, quo loco Thracum describitur armatura, legimus: — ἀσπίδας δὲ ὤμοβοῖνας εἶχον σμικρὰς καὶ προβόλους δύο λυκιοεργέας ἕκαστος εἶχε. κ. τ. ε. — Voc. κάμαξ pro δόρυ vel λόγχη occurrit

1) Numeri sunt edit. stereot. c. annot. L. DINDORFII, Lips. apud Teubn. 1825.

apud AESCH. Agam. 66; EUR. Elect. 852; Phoen. 1403; ARIST. fr. 357 D. et passim. — Deinde v. 1156 voc. *στόλισμα* corruptum est. Solet enim de vestimento usurpari, de quo iam sermo non est. Loquitur poëta de duabus hastis, quas Thraces gestare solebant quaeque ab HERODOTO l. supra l. memorantur. Aliud igitur voc. est quaerendum, quo *κάμακες* istae significantur. Non prorsus alienum videtur voc. *ὄπλισμα*. Occurrit apud EUR. Suppl. 714, ibique de clava usurpatur; apud PLAT. Pol. p. 279 D.: *τὰ πρὸς πόλεμον ὄπλισματα*. — Idem significat, quod *ὄπλον*. Hoc voc. cum adiect. *γυμνός* compositum invenitur apud HEROD. II. 141; DIOD. VII. 9, uti nostro loco, legitur *γυμνός ὄπλισματος*; ceteroquin locutio est satis usitata omnibusque nota. Verum, si legimus *διπτύχου ὄπλισματος*, hiat versus; cui vitio medeberis, si pro singulari numero pluralem *διπτύχων ὄπλισμάτων* reposueris, quod bene convenit cum vers. praeced. neque dictioni Euripideae repugnat. Solet enim poëta pro *δισσός, διπλοῦς, δίπτυχος* num. plur. usurpare. Vid. v. c. h. tab. 1287; *διπτύχους νεκρούς*; Orest. 633: *διπλῆς μερίμνης διπτύχους ὁδοῦς*; cf. porro: Phoen. 1354 et ibid. 1635, ubi *τριπτύχων*. Quod ad scripturae discrimen,

non diu corruptelae origo latebit, si utrumque voc. *στόλισμα* et *ὄπλισμα* quadratis litteris exaraveris. Sic ergo versus scribendos esse censeo :

ἄλλαι δὲ κάμακας Θρηκίας θεώμεναι,
 γυμνόν μ' ἔθηκαν διπτύχων ὀπλίσματων.

Sed erunt fortasse, haud scio an merito, quibus correctio a me proposita nimis violenta parumque probabilis videatur, inprimis hanc ob causam, quod pro genit. singul. utriusque voc. plural. reposuerim. Utut est, aliam etiam, quae mihi se obtulit, proferre lubet, coniecturam, utpote quae a nostro loco non prorsus aliena videatur, contra multa habeat, quibus se commendat. Verb. est *στοχάζεσθαι*, unde derivatur subst. *στόχασμα*, quod proprie significat id; quo ad scopum collimatur, deinde valet *iaculum*, *missile*, quo feras petimus. Unicus tantum mihi innotuit locus, ubi hoc voc. occurrit: EUR. Bacch. 1205, Agave, "praedam, inquit, cepimis οὐκ ἀγκυλωτοῖς "Θεσσαλῶν στοχάσμασιν" κ. τ. ἔ.; e quo loco constat, *στόχασμα* de telis venatoriis usurpari. De quibus in Hecubae quoque loco sermo iniici videtur. Polymestor enim, quemadmodum ex praecedd. patet (v. 963 seq.), in mediis Thraciae montibus degens aberat, quum Hecubae ancilla cum, dominam

ut conveniret, arcessebat, neque dubitari potest, quin rex venationi vacasset, quum domum redux in servam incideret. Verba enim: *τυγχάνω γὰρ ἐν μέσοις Θρήκης ὄροις ἀπών*, satis superque demonstrant, poëtam voluisse significare, regem venandi studio indulgisse, priusquam eum cum Hecuba colloquentem in scenam produceret. Ἐν ὄροις enim venatores feras persequi solebant. Cff. v. c. hymn. in Aphrod. 18; EUR. Hipp. 215 seqq. et passim. Iam verisimile est Polymestorem, prae insidiarum metu fortasse (cf. v. 1017), iaculis venatoriis etiam tum instructum, Hecubam convenisse; mirum igitur accidere non potest, nostro loco voc. *στόχασμα* usum esse EURIPIDEM ¹⁾. Voc. *στόχασμα* scriptura proxime accedit ad *στόλισμα*. (ΣΤΟΧΑΣΜΑΤΟΣ = ΣΤΟΛΙΣΜΑΤΟΣ). Neque praetervidendum est litteras Λ et X saepissime commutari, quod hîc quoque obtinere potuit. Quibus litteris confusis voc. *στόλασμα* natum est; quod, quum nihili esset, in *στόλισμα* depravarunt librarii, mirabile quid se excogitasse rati. Iam numerus singul. retineri potest et legi: *διπτύχου*

---

¹⁾ Passim apud Hom. belli duces, praeter galeam et scutum, gestant δύο δοῦρε. Cff. v. c. Il. 10. 76; etiam in itinere, ut traditur Od. 1. 256; 18. 377.

στοχάσματος; atque ita scripturae mutatio fit perexigua correctioque probabilior. Nam haud sum ignarus in critice exercenda rem palaeographicam maximi esse momenti ad confirmandas et probandas, quae in antiquos scriptores proponuntur, conjecturas.

EUR. Phoen. 208 seqq.

Ἴόνιον κατὰ πόντον ἐλά-
 τα πλεύσασα περιρρύτων
 ὑπὲρ ἀκαρπίστων πεδίων
 Σικελίας Ζεφύρου πνοαῖς
 ἰππεύσαντος ἐν οὐρανῷ
 κάλλιστον κελάδημα.

In loco impeditissimo, quidquid excogitaverint interpretes, verb. ἰππεῦσαι mihi corruptum videtur ¹⁾. Locus Horatianus lib. IV. carm. 4. 44: „vel Euris „per Siculas *equitavit* undas,” qui ab omnibus editt. diligenter ad partes vocari solet, quamquam primo obtutu ad Euripidei versus exemplum factus vide-

---

¹⁾ Cf. inprimis VALCKEN. ad. h. l.

tur, cum eo tamen nihil commune habet. Primum enim, quod minoris forte est momenti, in altero versu de *Zephyro*, in altero vero de *Euro* sermo est, h. e. de ventis e regione oppositis agitur. (cff. Od. 5. 332; 19. 206). Praeterea, quod haud spernendum, PEERLKAMPIUS in annot. ad carm. laud. strophēn totam, in qua decantata ista occurrit imitatio, HORATIO abiudicat, quippe glossam poëticam grammatici alicuius continentem. Argumentum igitur, ad quod omnes EURIPIDIS Phoenissarum editores certatim provocarunt, quo lectionem *ἰππεύσαντος* stabilirent scilicet, ad nihilum redigitur, quum grammaticus ignotus in summi poëtae locum subeat. Iam verisimile fit istum grammaticum voc. *ἰππεύσαντος*, olim depravatum, apud Tragicum nostrum invenisse atque inde suum versum, *Zephyro* in *Eurum* mutato, effinxisse. Paraphrasten autem aliud quid apud EURIPIDEM legisse, luce clarius est, quum in paraphrasi chori verba:

Ζεφύρου πνοαῖς

ἰππεύσαντος ἐν οὐρανῷ

κάλλιστον κελάδημα.

explicit: *Ζεφύρου σφοδρῶς πνεύσαντος ἐν τῷ ἀέρι
κάλλιστα κελαδήματα.* Neque aliter scholiasta ad

ἰππεύσαντος annotat: Σφοδρῶς καταπνεύσαντος ἐξ ὕψους τὸ κάλλιστον ἑαυτοῦ πνεῦμα. In quibus, ni fallor, genuina poëtae manus statim agnoscitur, qui sine dubio scripsit:

Ζεφύρου πνοαῖ-

σι πνεύσαντος ἐν οὐρανῷ

- κάλλιστον κελάδημα.

Haud me fugit, viros doctos variis modis conatos esse hunc locum expedire, quum constructionem, quae dicitur, laborantem viderent. Quomodo vero explicari possint: Ζέφυρον πνοαῖς ἰππεῦσαι ἐν οὐρανῷ κάλλιστον κελάδημα, me non intelligere ingenuè fateor. VALCKENAERIUS et DOBRAEUS ¹⁾ difficultates sustulisse sibi visi sunt, si verba κάλλιστον κελάδημα nude sic posita esse intelligerentur. Hic ad suam opinionem corroborandam h. fab. attulit v. 655. Sed huius loci alia ratio est. Βάκχιον χόρευμα appositio est pron. ὄν. Porro provocavit ad EUR. Orest. 499: αἴσχιστον ἔργον, οὐ γὰρ αἰνέσω ποτέ; qui vers. nihil pro summi viri sententia probat. Respicit enim ad praecedentia continetque effatum in parenthesi additum, quod itidem obtinet

---

¹⁾ Vidd. DOBRAEI Adversaria ad Eur. Herc. fur. v. 978.

Herc. fur. 978. — Non nego dici posse Ζέφυρον ἰππεῦσαι ¹⁾, quemadmodum Latine bene dicitur ventum vel Eurum *equitare*; hoc tantum contendo ἰππεῦσαι κελάδημα Graece dici non posse, πνεῦσαι κελάδημα contra Graecum esse atque de Zephyro spirando in coelo strepitum efficiente optime procedere. Fortasse aliquis mihi ingratum vocc. πνοαῖσι πνεύσαντος concursum obiiciet; sed non desunt eiusdem analogiae exempla apud Tragicos. Sic v. c. EUR. Herc. fur. 1092 seq. legitur:

καὶ πνοὰς θερμὰς πνέω,
μετάρσι', οὐ βέβαια, πνευμόνων ἄπο.

SOPH. Antig. 586 seqq.

ὁμοῖον ὥστε ποντίαις
οἶδμα δυσπνόοις ὅταν
Θρήσσησιν ἔρεβος ὕφαλον ἐπιδράμη πνοαῖς,
κυλίνδει κ. τ. ἔ.

---

¹⁾ Ventos *equo* vel *curru vehi*, quamquam consentaneum videtur, tamen non memoratur in antiqua horum deorum mythologica ratione et descriptione apud Hom. Od. 10. Recentioris aetatis poëticum inventum mihi esse videtur.

EURIPIDI igitur si suam manum restitueris, totus locus in hunc modum refingendus videtur:

Ἴόνιον κατὰ πόντον ἐλά-
 τὰ πλεύσασα, περιρρύτων
 ὑπὲρ ἀκαρπίστων πεδίων
 Σικελίας Ζεφύρου πνοαῖ-
 σι πνεύσαντος ἐν οὐρανῶ
 κάλλιστον κελάδημα.

Voc. πνοαῖσιππεύσαντος si uncialibus litteris uno-
 que tenore exaraveris: (ΠΝΟΑΙΣΙΠΠΕΤΣΑΝΤΟΣ=
 ΠΝΟΑΙΣΙΠΝΕΤΣΑΝΤΟΣ) apparebit, quam facili
 negotio similia similibus corrumpantur. — Cete-
 rum locus Euripideus factus est ad exemplum
 HOM. Od. 2. 420 seq.:

τοῖσι δὲ Φίγμενον ¹⁾ οὖρον ἴει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ἀκραῆ Ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ Φοίνοπα πόντον.

et Od. 15. 292 seq.:

τοῖσι δὲ Φίγμενον οὖρον ἴει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος. κ. τ. ε.

Sic etiam Hec. 930 seqq.: ὦ παῖδες Ἑλλάνων —
 οἴκους; EURIPIDI ob oculos fuit Il. 1. 19.

Sed vel sic tamen in superioribus multa restant,
 quae iam olim Phoenissarum editoribus negotia fa-

¹⁾ Cf. v. GENT, lib. 1. p. 51 seq.

cesserunt; neque ad hunc usque diem difficultates sublatae videntur. In Phoeniss. edit. (ad v. 216 seqq.) VALCKENAERIUS difficultates istas attigit quidem, non vero sustulit. Memoratur coniectura STANLEII, qui pro vulgato *Σικελίας* rescribendum putavit *Κιλικίας*; sed nihil ista correctione lucratur, quae a VALCKENAERIO optime est refutata. Recte, ut mihi quidem videtur, distinctionem posuit ille post partic. *πλεύσασα*, ita ut sequentia omnia ad *Ζεφύρου*, non ad *πλεύσασα* referantur. Porro epitheton *ἀκάρπιστος* de Sicilia ineptissime usurpatum merito vituperatur, et valde arridet KINGII suspicio *εὐκαρπίστων* corrigentis, quippe quae omnino scrupulum eximere videatur, quem adiect. *ἀκάρπιστος* omnibus interpretibus iure iniecit. At metrum obstat, neque igitur Kingiana coniectura admitti potest. Utut est, locus etiam nunc laborat, necdum medicinam nactus est. Operae pretium esse videtur loci nostri explicationes a paraphrasta et scholiasta datas inspexisse, quorum ille vertit *ἀκάρπιστος*: *πολύκαρπος*, hic in scholio duplicem affert interpretationem. „*Ἀκάρπιστα*, inquit, „*οἱ μὲν τὰ πολύκαρπα, οἱ δὲ τὰ θαλάσσια πεδία. κ. τ. ἔ.*” Unde VALCKENAERIUS scholiasten *εὐκαρπίστων* legisse coniicit. — Liceat mihi, pace viri summi,

quid mea hac in re opinio ferat, paucis proferre. Secundum memoratas paraphrastae scholiastaeque interpretationes, voc. ἀκάρπιστος recte sese habere mihi videtur et ab EURIPIDE ea significandi potestate usurpatum esse, quae a recentioribus interpretibus minus est intellecta. Nimirum voc. ἀκάρπιστος ex mea opinione idem significat, quod alio adiectivo ἀθέριστος dici potest i. e. non demessus. Πεδία ἀκάρπιστα igitur sunt arva non demessa, nequaquam vero sterilia, imo fertilia, quod bene convenit in Siciliam, gratam domum Cereri; sic etiam epitheton ab utroque nostri loci interprete intellectum fuisse inde patet, quod in sua quisque explicatione πολύκαρπος pro ἀκάρπιστος posuerit. Neque absurde, puto; quum in Graeco sermone eiusdem analogiae plurima exstent adiectiva, quae allatae significationi omnino favere videntur. Sic v. c. ἀκόλαστος, ἀγύμναστος sunt adiectiva eodem modo, quo ἀκάρπιστος, formata; quorum vis notissima est. Nonnulla eiusmodi adiectiva indicant notionem adiectivorum Latinorum in -bilis desinentium. Sic ἀνίκητος ¹⁾ valet invictus, deinde insuperabilis; ἀνέλπιστος

---

1) Cf. v. c. Soph. Antig. v. 781: "Ἐρως ἀνίκητε μάχην.

significat *insperatus* et porro, *quod sperari nequit*. Ex qua regula optime deduci potest vis voc. ἀκάρπιστος nostro loco requisita, nempe: *qui demeti non potest*. Πεδία ἀκάρπιστα Σικελίας itaque sunt: arva Siciliae, *quae* (prae agri fertilitate) *demeti non possunt*, τῶν οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται οὐδ' ἀπολείπει, quemadmodum dicit HOM. Od. 7. 117, qui istam fertilitatem in Alcinoi hortis conspicuam Zephyri flatibus deberi tradit v. 118 et 119 eod.; neque, qui eum saepius imitatus est, EURIPIDES, ἀκάρπιστα πεδία cum Ζεφύρου πνοαῖς componere omisit.

ARIST. Nub. 1304 seqq. ¹⁾

οἶον τὸ πραγμάτων ἔρᾶν Φλαύρων. ὁ γὰρ γέρων ἔραστήσας ἀποστερῆσαι βούλεται τὰ χρήμαθ' ἀδανείσατο· κοῦκ ἔσθ' ὅπως οὐ λήψεται τι πρᾶγμ', ὃ τοῦτου ποιή-	στρ.
---	------

---

¹⁾ Numeri sunt edit. stereot. Lips. apud Tauchn. 1842.

σει τὸν σοφιστήν, ὧν πανουρ-
γεῖν ἤρξατ' ἐξ-
αίφνης λαβεῖν κακόν τι.
οἶμαι γὰρ αὐτὸν αὐτίχ' εὐ- ἀντ.
ρήσειν, ὅπερ πάλαι
ποτ' ἐζήτει,
εἶναι τὸν υἱὸν δεινὸν οἱ
γνώμας ἐναντίας λέγειν
τοῖσιν δικαίοις, ὥστε νι-
κᾶν ἅπαντας, οἷσπερ ἄν
ξυγγένηται, κᾶν λέγη
παμπόνηρ· ἴσως ἴσως
βουλήσεται
κᾶφῶνον αὐτὸν εἶναι.

In hoc choro, qui e strophe et antistrophe constat, nonnulla vitiosa offendunt. Iam statim apparet strophēn decem habere versus, antistrophēn vero undecim verss. contineri. Deinde v. 1309: *τι πρᾶγμα* ὃ τοῦτον ποιή- turbatus est neque respondet antistrophico 1317: *κᾶν ἅπαντας, οἷσπερ ἄν*. Quid sit ἐραστήσας et unde derivetur non intelligo. Fortasse pro vitioso ἐραστήσας corrigendum ἐραστής ὧν, uti legitur h. fab. v. 1460: *πονηρῶν ὄντ' ἐραστήν πραγ-*

μάτων. Ut vers. 1309 medeamur, particula *τί*, exsequente *π* (*Π*) orta, textu movenda est et syll. *σει* e. v. 1310 in praeced. v. releganda, quo facto versus cum antistrophico suo bene congruit. Particula *τί* hîc plane est otiosa; Graeca enim locutio est: *πρᾶγμα* v. *πράγματα λαμβάνειν, ἔχειν*; (cfr. XENOPH. r. Lac. 2. 9; h. fab. v. 1216) articulus aliave particula non additur. Comma denique ponatur post *ἤρξατ'*. — Iam in antistrophe omnia bene cum strophicis conspirant usque ad v. 1316, qui respondet v. 1308: *κοῦκ ἔσθ' ὅπως οὐ λήψεται*; in seqq. vero turbae manifestae deprehenduntur. In v. 1317 et 1318 glossemā latere mihi videtur, quo facile carere possumus. Verba autem: *οἷσπερ ἂν ξυγγένηται*, nil nisi explicationem continent voc. *ἅπαντας* (scil. *δικαίους*) eamque pravam, neque iis, quae poëta dicere voluit, accommodatam. Quemadmodum enim supra v. 887 seq. Strepsiades dicit Socrati:

*τοῦτο γοῦν μέμνησ', ὅπως
πρὸς πάντα τὰ δίκαι' ἀντιλέγειν δυνήσεται.*

sic nostro loco, ubi chorus memorat ὅπερ πάλαι ποτ' ἐζήτει ὁ Στρεψιάδης, iisdem fere verbis senis desiderium exprimitur:

εἶναι τὸν υἷον δεινόν οἱ
 γνώμας ἐναντίας λέγειν
 τοῖσιν δίκαιοις, ὥστε νι-
 κᾶν ἅπαντας.

Quae inter se collata mihi arguere videntur verba:
 οἷσπερ ἂν ξυγγένηται, non solum non requiri, ve-
 rum prorsus abundare.

Quibus igitur *eiectis*, antistrophe cum strophe ab
 omni parte concinnat versuumque numerus est ae-
 quatus.

ARIST. Nub. 1350 seq.

ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ θρασύνεται· δῆλον τὸ λῆμ'
 ἐστὶ τᾶνθρώπου.

Hi versus, qui cum antistrophicis 1396 seq.:

τὸ δέρμα τῶν γεραιτέρων λάβοιμεν ἂν
 ἀλλ' οὐδ' ἐρεβίνθου.

non conspirant, vocc. transpositione insertaque par-
 ticula γὲ post δῆλον, in ordinem redigi possunt hoc
 modo:

ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ θρασύνεται· δῆλόν γε τᾶν-
 θρώπου· ἐστὶ τὸ λῆμα.

Sic omnia sibi respondent et salvum est metrum. Non opus erit demonstrare, particulam $\gamma\epsilon$ post $\delta\eta\lambda\omicron\nu$ positam nequaquam esse otiosam, quum eius vis et significandi potestas ex innumerabilibus ARISTOPHANIS locis luce clarius appareat omnibusque innotuerit. Facile autem loco nostro perire potuit $\gamma\epsilon$ et in $\tau\omicron$ mutari, quandoquidem inter utramque particulam ($\Gamma\epsilon=TO$) exiguum intercedat scripturae discrimen. Cuius confusionis si rationem habueris, verisimile fit ceteras horum versuum turbas ex describentium metri imperitia ortas esse, utpote qui parum curarent an, quos temere corrupissent versus, cum antistrophicis apte congruerent.

ARIST. Eq. 430 seq.

*ἔξειμι γὰρ σοι λαμπρὸς ἤδη καὶ μέγας καθιείς,
 ὁμοῦ ταραττων τήν τε γῆν καὶ τήν θάλατταν εἰκῆ.*

In versu priore voc. *λαμπρὸς* vitium alere mihi videtur. Quum enim inde a v. 430 usque ad v. 441 Cleonis insolentia cum venti vehementis flatibus

comparetur, vereor, ne perierit epitheton, quod de vento solemne est. Iam, quid ARISTOPHANES scripserit, diu latere non potest. Exquisitum adiect. de vento cum impetu spirante atque, ut opinor, notissimum est λάβρος, indeque adv. λάβρως. Sic v. c. apud HOM. II. 2. 147 seq. legimus:

Ὦς δ' ὅτε κινήσει Ζέφυρος βαθὺ λήϊον ἐλθὼν,
λάβρος ἐπαιγίζων. κ. τ. ἐ.

Od. 15. 292 seq.:

τοῖσι δὲ Φίγμενον οὖρον ἴει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος. κ. τ. ἐ.

In AESCH. Pers. 108 seqq. chorus canit:

ἔμαθον δ' εὐπόροιο θαλάσσης
πολιαινομένης πνεύματι λάβρῳ,
ἔσορᾶν πόντιον ἄλσος. κ. τ. ἐ.

Porro a DIOD. V. 26 ἄνεμοι dicuntur λάβρως καταιγίζοντες. Huius fab. v. 760 eadem quae nostro loco occurrit, imagine utitur poëta et iunguntur πολὺς καὶ λαμπρός; nullum est dubium, quin ibi quoque λάβρος sit restituendum. Lexicographi quidem complures afferunt locos, ubi λαμπρός de vento usurpatur. Vidd. v. c.: HEROD. 2. 96; ALEX. ap. ATHEN. p. 338; AESCH. Agam. 1180; sed perperam, ni fallor. Metrum non repugnat, quin laudatis poëtis suum

cuique λάβρος restituatur, neque HERODOTUS diutius sua manu careat. Non omnes loci mihi innotuerunt, ubi corrupte λαμπρός pro λάβρος legitur; tamen mihi persuasum est ubique solemne epitheton esse rescribendum. Adiectiv. igitur λάβρος, apud bonae notae scriptores de vento vehementius spirante usitatum, ARISTOPHANI quoque est reddendum. Nam ventum dici posse *splendentem* vix intelligo, nec quemquam concocturum esse arbitror, nisi sibi sumat in ventum convenire adiectiv., quod in solem, lunam, stellas, fulmen ceteraque μετέωρα cadere notum est. Omnino fieri potuit, ut adiect. λαμπρός ortum sit e vitiosa voc. λάβρος scriptura, quae in codd. nonnullis conspicitur, ubi λαύρος exaratum est. Sic cod. Guelf. ad Pers. 108 exhibet λαύρω pro λάβρω; ad Prom. 329 μὴ λαυροστόμει pro μὴ λαβροστόμει. Verisimile mihi videtur e prava hac scribendi ratione voc. λαύρος profluxisse aliam lectionem λαμρός (λαύρος = λαυμος) et inde voc. magis notum λαμπρός. Quod ad quantitatem penult. syll. voc. λάβρος, de ea sic mihi statuendum videtur, ut λα in arsi producat, quum naturâ brevis sit. Cff. EUR. Orest. 697; Cycl. 403. ARISTOPHANES nostro loco regulam secutus est, quae

apud Tragicos valet, quemadmodum, Homericum metrum imitatus, huius poëtae prosodicas leges servavit ¹⁾).

---

¹⁾ Exempla collegit FORSONUS in praef. ad Eur. Hecubam, in fine.

THESES.

I.

Apud Plut. de frat. amore p. 483. *F*: οἱ δὲ καὶ τίθασ ἀποσπῶντες ἀλλήλων — — ἀπίασιν ἀνδραπόδου τιμὴν πλεόν ἔχοντες, τὸ δὲ μέγιστον καὶ τιμιώτατον τῶν πατρῶων Φιλίαν ἀδελφοῦ καὶ πίστιν ἀποδεδώκότες. *L*. ἀπολωλεκότες.

II.

Fragm. Lysiae 33: οὐδὲ εἴ τις εἰσποίητος πάθος, οὐδεὶς ἀποστερεῖ τὴν μητέρα αὐτοῦ τῶν χρημάτων. *L*. οὐδὲ εἴ τι ὁ εἰσποίητος πάθοι.

III.

Apud Hom. Il. 3. 101 seqq.:

ἡμέων δ' ὅπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
τεθναίῃ. ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα·
οἴσετε δ' ἄρν'. κ. τ. ἐ.

Punctum ponatur post *τάχιστα* et v. seq. leg.: οἴσετε *Φάρν'*. Cf. II. 15. 718.

IV.

Ibid. Od. 3. 40:

δῶκε δ' ἄρα σπλάγχχνων μοίρας ἐν δ' οἶνον ἔχευεν.

L. *Φοῖνον* δ' ἐνέχευεν.

V.

Ibid. 4. 649:

αὐτὸς ἐκῶν οἱ δῶκα* τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος.

L. αὐτὸς ἐγὼ *Φοι* δῶκα. Cf. *ibid.* 2. 133, ubi cum Schol. corrig.: Ἰκαρίῳ, αἱ κ' αὐτὸς ἐγὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.

VI.

Ibid. 4. 805:

οὐ μὲν σ' οὐδ' ἐῷσι θεοὶ ῥεῖα ζῶοντες.

L. οὐδέν cum Schol.

VII.

Ibid. 6. 160:

οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν δόφθαλμοῖσιν.

L. τοιόνδ' ἔ*Φ*ιδον.

VIII.

Ibid. 8. 355:

Ἥφαιστ', εἶπερ γάρ κεν Ἄρης χρεῖτος ὑπαλύξας.

L. χρεῖτος γε *Φ*αλύξας. cf. *H. j. Sj.*

IX.

Ibid. 10. 378:

Τίφθ' οὔτως, Ὀδυσσεῦ, κατ' ἄρ' ἔξεαι ἴσος ἀναύδω.

L. ἔξε' ἀναύδω ἐΐσος. cf. Il. 1. 117; Od. 5. 265; P. 407.

X.

Apud Eur. Hipp. 752 seqq.:

ὦ λευκόπτερε Κρησία

πορβμῖς, ἃ διὰ πόντιον

κῦμ' ἀλίκτυπον ἄλμας. κ. τ. ἐ.

L. ἀλίκτυπος. Cf. Soph. Antig. 953.

XI.

Ibid. 836 seqq.:

τὸ κατὰ γᾶς θέλω, τὸ κατὰ γᾶς κνέφας

μετοικεῖν σκότῳ θανῶν ὁ τλάμων.

L. τὸ κατὰ γᾶς σκότος, τὸ κατὰ γᾶς κνέφας

μετοικεῖν θέλω. κ. τ. ἐ. Cff. Soph. O. C. 1701;

Eur. Meleagri fr. 14. 1 D.

XII.

Ibid. Orest. 1015:

ισάδελφος ἀνὴρ, * ἰθύνων.

Expleatur: ἰσάδελφος ἀνὴρ, τοῦδ' ἰθύνων.

ΙΘΥΝΩΝ

ΤΟΥΔΙΘΥΝ

XIII.

ΙΘΥΝ = ΤΟΥΔ.

Apud Arist. Nub. 151:

κᾶτα ψυγείση περιέφυσαν Περσικαί.

L. ψυγεῖσαι. concretae. a v. ψάχω, concreto. P.

XIV.

Ibid. 1158 seqq. sic constituendi:

οἶος ἐμοὶ τρέφεται
 τοῖσδ' ἐνὶ δώμασι παῖς,
 ἀμφήκει γλώττη
 λάμπων πρόβολος ἐ-
 μός, σωτῆρ δόμοις
 ἐχθροῖσι βλάβη.

et 1165 seqq.:

ὦ τέκνον, ὦ παῖ ἔξ-
 ελθ', ἔξελθ' οἴκων·
 ἄϊε σοῦ πατρός.

Cf. Eur. Hec. 172 seqq.

XV.

Nimium sibi sumsit Mazochius quum scriberet in Tabulis Heracleensibus pag. 7. « Criticam nationem sese posthac in Epigrammatis istis excruciare ut ingenio suo procudant lectiones alias, quam quas hic habent, veto.» Namque absurdum est quod edit in Tabula priore part. II. vs. 87. ὅ τι δέ κα τούτων τι ποιήσωντι πὰρ τὰν συνθήκαν τοὶ πολιανόμοι τοὶ ἀεὶς ἐπὶ τῷ *Ἔτεος* ΕΠΙΚΑΤΑΒΑΝΟΝΤΙ καὶ ζαμιώσουσι. Portentosa sunt quae scribit pag. 224: « Futurum vetus regulare καταβανῶ pro καταβήσω.»

Emenda ΕΠΙΚΑΤΑΒΑΛΙΟΝΤΙ; ἐπικαταβαλίοντι =
ἐπικαταβαλοῦσι, ut in iisdem Tabulis ἀνκοθαρίοντι,
ἀνγγελίοντι, sim.

ἐπικαταβάλλω = ἐπιβαλλω.

XVI.

Eiusdem monetae est quod scripsit ibid. vs. 73:
ὅσσα ἐν τᾷ συνθήκᾳ γεγράψαται, ubi corrigendum
est γεγράφαται.

XVII.

Apud Isaeum II. § 30. ἵνα δὴ πραγμάτων ἀπαλ-
λαγῶμεν, ὥςτε δῶμεθα, οὕτως ἐπιτρέπομεν, male Do-
braeus reiicit verissimam emendationem in quam
ipse incidērat, ὥς γε δὴ ὠόμεθα, ut *quidem opinabamur*.

XVIII.

Ibid. § 39. κατὰ τοὺς νόμους ἐποιήθη ἢ ποιήσεις,
non est Graecum ἐποιήθη pro ἐγένετο. Corrige ἐποιή-
θην, *adoptatus sum et expunge ἢ ποιήσεις.*

XIX.

Ibid. § 43. dele quod sciolus adscripsit: ταῦτ'
ἔσι τὰ λυποῦντά με.

XX.

Apud Isaeum III. § 35 inepte legitur: φαίνεται
περιφανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκῶς. Emenda μεμαρ-
τύρηκεν expuncto φαίνεται.

XXI.

Ibid. IV. § 11. ἐφ' ὅσαπερ ληψόμενος ἦει, insitium est ληψόμενος.

XXII.

Ibid. V. § 11. ἐγκαλεῖ αὐτῶ ὅτι ἐμβάδας καὶ τριβῶνια φορεῖ. Repone τριβῶνα.

XXIII.

Ibid. § 22. δεδίαμεν γὰρ μὴ ὀφλωμεν δίκας. Athenienses non aliter dicebant quam δέδιμεν, δέδιτε, ἐδέδιμεν, ἐδέδιτε, ἐδέδισαν. *οὐδὲν κα - ας - ε, ἰκτίστορ. cet*

XXIV.

Ibid. VII. § 8. ἕως οὗ εὐπορήσειεν ἐκεῖνος τὰργύριον, corrige πορίσειεν. *Impedire. ἀπορῆναι. c. G. ab un-*

XXV.

Apud Cic. Orat. § 171: Ego autem illos ipsos laudo, cet. L. ipse. *donec a. r.; c. f. tibi acquiescere facile.*

XXVI.

Ibid. § 174: Nam qui Isocratem maxime mirantur, hoc in eius summis laudibus ferunt, cet. L. hoc in eo s. l. f.

XXVII.

Ibid. ad Fam. XII. 28 § 4: non dubitavi, quin tibi notissima et iura et merita populorum essent.

L. monumenta. Cf. de Orat. I. § 201. *mon̄ta = merita. = monumenta.*

XXVIII.

Id. Tuscul. dispp. III. § 50 i. f.: Ego sum is, qui dicam me non laborare, actum *habiturum*, quod egerint. L. *habitum iri.* *cf. de Liv. II. § 10. § 36.*

XXIX.

Ibid. § 73: ego illum plus, quam me: perturbatio vitae, cet. L. ego illum plus, quam me, *ne* perturbatio vitae, cet.

XXX.

Ibid. IV. § 17: Aemulatio autem dupliciter *illa* quidem dicitur. L. *ita.* *cf. § 56 d. l.*

XXXI.

Id. de Rep. I. § 51: Hoc errore — — nomen illi — — tenent, re autem carent *eo nomine*.

Uncis include duo ult. vocc.

XXXII.

In fr. 9 D. de sponsalib. (23. 1) pro: si fuerint nuptiae *collatae*, leg. videtur: si fuerint nuptiae *collocatae*. Cf. Cic. de Orat. III. § 219.

XXXIII.

In fr. 6 § 7 D. de A. v. O. H. (29. 2.) pro: qui metu verborum vel aliquo timore coactus *fallens* adierit hereditatem, leg. conicio: qui metu *verborum* vel aliquo timore coactus *alieno* adierit hereditatem. Cf. fr. 7. pr. D. q. metus c. (4. 2.) *cf. Verint. t. 1. d. 1.*

1. 49 d. 2: Acceptum est, potius insuefacere filium
Sua sponte recte facere, quam alieno metu.

XXXIV.

In Cicerone Epp. ad Div. X. 3. 4. (Orell. Ed. 2^a.)
*sciebam enim ex iisdem te haec haurire fontibus, ex
 quibus ipse hauseram : postremum corrigendum hauriam.*

XXXV.

Ibid. 4. 4. bene sensit Ernestus abiiciendum esse
ut sciam.

XXXVI.

Ibid. 6. 3. *nemo consularis habitus, nisi qui animo
 extitit in rem publicam consulari. Requiritur extitisset.*

XXXVII.

Ibid. *quae tu in experiendo ea ratione, quae te
 digna est, vera esse cognosces. Digna Planco non
 ratio, sed moderatio erat.*

XXXVIII.

Ibid. 12. 1. *ut magnam partem mihi laetitiae tua
 dignitas affert. Deserenda auctoritas Medicei et
 revocandum afferat.*

XXXIX.

Ibid. 2. *ut consuerat : at ego ei literas tuas. Ratio
 evincit perperam iteratam esse syllabam. Delen-
 dum at.*

XL.

Ibid. 15. 2. Nemo dum vidit perperam sic edi : *Pro-*

feci itaque per Laterensem internuntium: fidem mihi dedit cet. Distinguendum: Profeci. Itaque per Lat. internuntium fidem mihi dedit.

XLI.

Ibid. 16. 2. Abiecto *curas*, locus ita continuandus: *quocumque te ratio rei publicae ducet, sequare, ut ante factum aliquod cet.*

XLII.

Ibid. 17. 3. *ut Apellam ad me mitteret, quo obside fide illius et societatis in re publica administranda uterer. Requiritur videtur societate.*

XLIII.

Ibid. 33. 1. *tametsi tantam calamitatem rei publicae quam tardissime audire optandum est, sed illis, qui prodesse nihil possunt neque mederi. Corruptitur sententia interposita con. sed, vitio orta ex anteced. est. Igitur abiiciatur.*

XLIV.

Ibid. XI. 8. 1. Sicut innumerabilibus locis, ita h. l. corrigendum *quod scriberem*, pro *quid*. Eodemque modo corrigendum infra 25. 1. et XII. 3. 1. et 9. 1.

XLV.

Ibid. 12. 2. Consuetudini Tullianae satisfiet, si abiicitur *existimant*.

XLVI.

Ibid. 27. 7. Similitudo sequentis syllabae fecit ut excideret pronom. *te*. Legendum est *tam te defendam*.

XLVII.

Ibid. XII. 1. 1. *ut tantum odium illud hominis impuri et servitutis dolor depulsus esse videatur*. Veram lectionem suspicor esse *sepultus*.

XLVIII.

Ibid. 25. 1. Obtemperandum est Manutio, et abiiciendum glossema *id est Calvisii et Tauri*.

XLIX.

Ibid. 3. Iterum probandus Manutius, qui e duobus libris edidit: *fuit enim illud quoddam caecum tempus servitutis, non graecum*.

LX.

Ibid. 30. 6. Sicuti haec edi solent, carent apodosi. Itaque hoc modo redintegranda sunt: *Ceteris de rebus, maxime quae de pecunia, quum Pansae mortem ignorares, scripsisti, quae per nos ab eo consequi te posse arbitrarere, ea te non fefellissent, si viveret*.

LI.

Ibid. XIII. 1. 3. *Is igitur Patro*, abiiciatur nomen proprium.

LII.

Ibid. 5. 2. *Is habet in Volaterrano possessionem.*
 Res ipsa postulat ut corrigatur *habebat*.

LIII.

Ibid. 6. 3. corrigendum *incredibile quiddam*.

LIV.

Ibid. 11. 1. *meos municipes Arpinates*. Postremum
 vocab. tollatur.

LV.

Ibid. 23. 2. ne ex prava quidem consuetudine de-
 fendi potest, *quo et est apud suum patronum*. Del. et.

